

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Bratislava

Bratislava, 8.9.2010

VEC: Zásadná hromadná pripomienka k návrhu novely zákona č. 190/2003 Zb. o strelných zbraniach a strelive zo dňa 7.9.2010

rezortné číslo KM-OPVA1-2010/001166

Občianske združenie Legis Telum – Združenie vlastníkov strelných zbraní, o.z. týmto predkladá zásadnú hromadnú pripomienku k návrhu novely zákona č. 190/2003 Zb. o strelných zbraniach a strelive zo dňa 7.9.2010, predloženú do medzirezortného pripomienkového konania ministrom vnútra Slovenskej republiky, rezortné číslo KM-OPVA1-2010/001166 /ďalej len ako „novela“ alebo „novela zákona“ alebo „materiál“/.

Pripomienku predkladáme z dôvodu, že zásadne namietame rozpor návrhu novely zákona č. 190/2003 Zb. o strelných zbraniach a strelive s Ústavou Slovenskej republiky, pričom poukazujeme na protiústavnosť novelou navrhovaného zákazu a obmedzenia nadobúdania, držby a vlastníctva samonabíjajúcich palných zbraní. Návrh novely žiadame v celosti zamietnuť.

K materiálu ako celku:

Predkladateľom navrhnutá novela zákona č. 190/2003 Zb. o strelných zbraniach a strelive je podľa predkladateľa tejto zásadnej pripomienky nesystematická a nesystémová. Prijatím novely, v predloženom znení, hrozí závažné riziko zhoršenia bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike. Ako príklad môžeme uviesť podobné plošné zákazy strelných zbraní vo Veľkej Británii a Rakúsku, kde tento zákaz viedol k rapídному nárastu násilnej kriminality ako dôsledok celoplošného odzbrojenia obyvateľstva.

Novela neprimerane zasahuje do základných práv občanov tým, že obmedzuje ich Ústavou garantované právo vlastníť majetok a to bez odôvodnenej podstaty, zmyslu a jasne ustanoveného cieľa, v rozpore s požiadavkami ustanovení Čl.13 ods. 4 Ústavy SR a Čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, ktorý vymedzuje podmienky núteného obmedzenia vlastníckeho práva, čo je možné len vo verejnom záujme za primeranú náhradu. Aplikáciou novely by nevyhnutne došlo k takémuto nútenému obmedzeniu bez primeranej náhrady a taktiež bez preukázaného verejného záujmu, v rozpore s Ústavou SR.

Máme za to, že novela bola predložená v skrátanom legislatívnom konaní v rozpore s platnými predpismi Slovenskej republiky a to najmä s Čl. 18 ods. 6 Legislatívnych pravidiel vlády SR prijatých dňa 25.05.2010 uznesením vlády č. 352 a taktiež s § 89 ods.1 zákona č. 350/1996 Zb. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

Novela s predloženým obsahom vyžaduje rozsiahlu odbornú diskusiu. Našou zásadnou pripomienkou žiadame, aby predmetná diskusia medzi predkladateľom a širokou odbornou verejnosťou prebehla v profesionálnej rovine a nie v časovej tiesni, ktorá je daná 7 dňovou lehotou skráteneho legislatívneho konania.

Máme za to, že novelou navrhovaný plošný zákaz a obmedzenie nadobúdania a držania samonabíjajúcich palných zbraní nie je potrebný, ani dostatočne odôvodnený. Takýto zákaz je v príkrom rozpore s ustanovením Čl.13 ods. 4 Ústavy SR zákaz nie je v žiadnom prípade odôvodnený. Nie je tu žiadny reálny dôvod na to, aby sa doteraz legálne predmety a zákonom povolené činnosti zákonom zakázali. Nedošlo k náhlemu rapídne zvýšeniu počtu predmetných zbraní v držbe občanov s cieľom páchať akúkoľvek trestnú činnosť, nezmenil sa ani ich technický stav a ich nadobúdanie a vlastníctvo sú súčasťou právnou úpravou dostatočne regulované. Exces jednotlivca, i keď tragický, nemôže mať za následok ujmu na právach občanov, ktoré im vznikli na základe súčasne platnej právnej úpravy. Z existujúcich štatistík jednoznačne vyplýva, že legálne vlastníctvo a držba samonabíjajúcich palných zbraní nepredstavuje významné bezpečnostné riziko. Naopak, medzi legálnymi držiteľmi týchto zbraní je mimoriadne nízka úroveň kriminality. Počet trestných činov spáchaných v Slovenskej republike legálne držanými samonabíjajúcimi palnými zbraňami je viac ako zanedbateľný, obzvlášť v porovnaní s celkovým počtom trestných činov spáchaných príslušníkmi ozbrojených zložiek alebo v pomere k počtu dopravných nehôd s tragickými následkami.

K Čl. I, bodom 1.), 2.) a 3.) návrhu novely:

Body navrhujeme vypustiť z nasledujúcich dôvodov:

Ustanovenie je nesystematické a prináša množstvo otázok, ktoré v návrhu nie sú jasne zodpovedané. Z dôvodovej správy k návrhu novely je zrejme, že navrhovateľovým zámerom je plošný zákaz dlhých samonabíjajúcich palných zbraní, ktoré boli upravené, alebo konštrukčne pochádzajú zo samočinných zbraní. Nepoužitím slova „dlhý“ /v správnom gramatickom tvare/ v navrhovanom ustanovení môžu nastať pochybnosti ohľadom krátkych samonabíjajúcich zbraní /ďalej len ako „krátka zbraň“/, ktoré svojim vonkajším vzhľadom pripomínajú krátke zbrane, ktoré sú spôsobilé samočinnnej streľby.

Zámerom navrhovateľa zrejme nebol zákaz nadobúdania a vlastníctva krátkych zbraní, ale výkladom predmetného ustanovenia možno dospieť k záveru, že niektoré krátke zbrane sa novelou nezmyselne zaraďujú do kategórie zakázaných zbraní. Rovnaká výhrada platí aj v prípade viacerých modelov dlhých brokových zbraní. Do tejto kategórie by sa tak zaradili v konečnom dôsledku všetky dlhé samonabíjacie palné zbrane z dôvodu, že tieto buď konštrukčne vychádzajú zo samočinných palných zbraní, alebo sa na ne vzhľadom podobajú. Preradenie týchto zbraní (dlhých guľových a brokových samonabíjajúcich zbraní aj nemalej časti krátkych samonabíjajúcich zbraní – napr. modely pištolí Glock, a pod.) do kategórie zakázaných, by znamenalo zánik športovej činnosti tisícov občanov SR, ktorí vykonávajú svoju športovú záľubu práve prostredníctvom dlhých palných zbraní a v mnohých prípadoch obmedzenie práva oprávnených držiteľov na ochranu života, zdravia a majetku. Rovnako by v mnohých prípadoch došlo k obmedzeniu držiteľov zbraní na poľovné účely.

Prijatím návrhu sa do kategórie zakázaných zbraní preradia aj niektoré zbrane určené na výkon poľovníctva a najmä zbrane, ktoré sú zberateľskými predmetmi značnej finančnej ako aj kultúrnej hodnoty. Obmedzenie zberateľskej činnosti ako aj nútený spôsob naloženia so zbraňami ktoré sú zberateľskými predmetmi v zmysle novelou navrhovaného znenia §72d zákona je v konečnom dôsledku porušením článku 44 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého je každý povinný chrániť a zveľaďovať kultúrne dedičstvo. Novela však v mnohých prípadoch bude znamenať jeho devastáciu!

Ďalej by sa preradenie do skupiny zakázaných nezmyselne týkalo aj dlhých palných zbraní určených výlučne na športové účely, ktoré používajú strelivo určené pre krátke palné zbrane, ktorých sa preradenie nedotkne, aspoň nie všetkých. Týmto by došlo k značne nelogickej a chaotickej zákonnej úprave.

Máme za to, že nemožnosť legálneho nadobudnutia týchto zbraní zvýši dopyt a ponuku na trhu s nelegálnymi zbraňami a v dôvodovej správe spomenutým tragickým následkom sa nezabráni žiadaným spôsobom a tak nedôjde k zvýšeniu bezpečnosti. Návrh tiež nezohľadňuje technické vlastnosti samonabíjajúcich zbraní, ktoré boli upravené zo samočinných. Navrátenie týchto zbraní do stavu pred úpravou je značne technicky komplikované. Trestná činnosť sa v prevažnej miere vykonáva zbraňami, ktoré sú zaradené v kategórii zakázaných a len v minimálnej miere so zbraňami kategórie B.

K Čl. I, bodom 4.) a 5.) návrhu novely:

Body navrhujeme vypustiť z nasledujúcich dôvodov:

Povinné vyšetrenia klinickým psychológom, zavedené predošlou právnou úpravou, sa v minulosti neosvedčili a minuli účinkom. Takéto vyšetrenie nemôže odhaliť skratové konanie jednotlivca a jeho výsledok vo veľkej miere závisí od momentálneho citového rozpoloženia vyšetrovaného subjektu, na ktoré vplyva mnoho vonkajších faktorov. Zavedením povinného klinického vyšetrenia stúpne miera ovplyvňovania výsledkov vyšetrení a tým exponenciálne vzrastie aj počet vlastníkov zbrojného preukazu, ktorí pozitívny psychologický posudok získali cestou úplatku alebo iného ovplyvňovania psychológa. V súčasnej právnej úprave, ani v návrhu novely, nie je upravená zodpovednosť psychológa za vystavený psychologický posudok, čím jeho výpovedná hodnota stráca na význame a relevancii.

Riešenie vidíme v dôslednej kontrole spoľahlivosti držiteľov zbrojného preukazu s možnosťou opakovaného preskúšania a možnosti nariadiť komplexné psychologické vyšetrenie, ktoré by bolo vykonané klinickým psychológom určeným orgánom kontroly. Tento psychológ by sa špecializoval na vyšetrenia na úseku spôsobilosti držania strelných zbraní, ktoré by vykonával v metodicky presne určenom rozsahu a spôsobe. Keďže orgán kontroly na úseku zbraní a streliva má podľa súčasnej právnej úpravy všetky potrebné páky na sledovanie bezúhonnosti a spoľahlivosti držiteľov zbrojných preukazov, máme za to, že postačuje súčasná právna úprava s novelizáciou vykonávacích predpisov na úseku klinického vyšetrenia psychológom.

K Čl. I, bod 8 - prechodné ustanoveniam k úpravám účinným od 1. 1. 2011 – návrh znenia §72d:

Odsek 1 navrhovaného znenia §72d vypustiť z nasledujúceho dôvodu:

Držitelia zbrojných preukazov zaplatili v zmysle platnej právnej úpravy správny poplatok za vydanie zbrojného preukazu na 10 rokov. Skrátением tejto doby by došlo k majetkovej ujme na strane držiteľov zbrojných preukazov.

Odsek 2 navrhovaného znenia §72d vypustiť z dôvodov uvedených k odseku 3

Odsek 3 navrhovaného znenia §72d vypustiť z nasledujúcich dôvodov:

Navrhovaný text odseku 3 §72d novely znamená flagrantné porušenie čl. 20 ods. 4 Ústavy SR. V zmysle tohto článku je vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho

práva možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Predkladateľ nepreukázal ani nutnosť obmedziť vlastníctvo dotknutých zbraní (ako sme uviedli vyššie, nedošlo k objektívnej skutočnosti v dôsledku, ktorej by zákonom doteraz povolené zbrane mali podliehať zákazu), ani existenciu verejného záujmu. Vôbec nepočíta s vyplatením primeranej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva oprávnených vlastníkov dotknutých zbraní. Novelou by došlo buď k zásadnému znehodnoteniu zbraní vo vlastníctve dotknutých subjektov, alebo by došlo k absolútnemu obmedzeniu držby predmetných zbraní bez náhrady.

Aplikáciou tohto ustanovenia dôjde k značným finančným škodám na strane vlastníkov dotknutých palných zbraní, nehovoriac o nemajetkovej ujme spôsobenej v dôsledku de facto zákazu výkonu športovej činnosti ako aj potenciálnej majetkovej a nemajetkovej ujme spočívajúcej v obmedzení možnosti účinne a efektívne chrániť život, zdravie a majetok. Navrhovaný prevod zbrane na iného oprávneného držiteľa za odplatu by bol v prípade väčšiny dotknutých zbraní nemožný, resp. značne sťažený, a to z dôvodu presýtenia trhu niektorými typmi zbraní (napr. zbrane odvodené od Samopal vz.58). Na druhej strane oprávnených držiteľov s potrebnými oprávneniami na nakladanie so zbraňami kategórie A je v SR málo a po prijatí novely ich v značnej miere ubudne. Zničením, znehodnotením alebo výrobou rezu zbrane, vzniknú držiteľom hore uvedených zbraní náklady a po vykonaní týchto úkonov sa hodnota dotknutých zbraní signifikantne devaluje. To sa týka najmä zberateľov, ktorí disponujú funkčnými exponátmi v hodnote stoviek tisíc eur. Nútený prevod, znehodnotenie, zničenie, výroba rezu, ako aj nútené odovzdanie dotknutých zbraní do úschovy policajnému útvaru je bezprecedentným obmedzovaním vlastníckeho práva, bez primeranej náhrady, pri ktorom držiteľovi pravdepodobne vzniknú aj náklady s uložením zbrane. Držiteľovi nie sú dané žiadne záruky, že sa jeho majetok nepoškodí a bude skladovaný vo vyhovujúcich podmienkach. Návrh novely totiž nerieši režim dozoru, uskladnenia, preberania a ani prístupu vlastníka k svojmu majetku, ktorého držba mu bola zákonom obmedzená.

Vzhľadom na všetky hore uvedené skutočnosti opätovne dôrazne namietame rozpor návrhu s Ústavou Slovenskej republiky, so záujmami občanov, držiteľov zbrojných preukazov, vlastníkov dotknutých zbraní, ako aj podnikateľov na úseku zbraní a streliva a návrh novely žiadame v celosti zamietnuť.

Legis Telum – Združenie vlastníkov strelných zbraní, o.z.
konajúci prostredníctvom podpísaného
Ing. Ľudovít Miklánek
predseda predstavenstva

Rovnopis k rukám:

Daniel Lipšic, Minister vnútra Slovenskej republiky
Vláda slovenskej republiky
Národná Rada Slovenskej republiky
Portál právnych predpisov

Príloha: Podpisové hárky verejnosti so splnomocnením na zastupovanie verejnosti

